



readme

Er din dialekt
irriterende?

Hvordan bli
«that girl»

Gratis ting
på Gløs

ARRKOM KOMMER
KOMMER DU?

REDAKTØR

Solveig Heitmann

LAYOUTANSVARLIG

Martine Mansåker

MEDVIRKENDE

Viljan Gerbrand Emanuel van Raaij
Eli Fjellbirkeland Johannesen
Madelen Hellervik Lothe
Martine Meng Karlsen
Ian McGregor Aksum
Emmanuel Quarcoo
Vetle Roos Mangrud
Magnus Hanesand
Jesper Steinsrud
Elena Willmann
Øyvind Monsen
Karoline Sæbø
Iver Ringheim
Petter Buseth
Vegard Ervik

FORSIDE

Øyvind Monsen

KONTAKT

readme@abakus.no

readme, Abakus
Sem Sælands vei 7-9
7491 Trondheim

NETTUTGAVE
readme.abakus.no

Leder

Da var vi endelig i 2023! Håpet mitt er at det blir et litt mindre kaotisk år enn 2022. Jeg håper på mindre krig og ødeleggelse, mer innsats for å stoppe global oppvarming og en eksamensperiode hvor professorene for en gangs skyld ikke lager altfor vanskelige eksamener. Er det for mye å be om?

Vi studenter i Trondheim har masse å se fram til i år, og det største høydepunktet blir UKA til høsten. For alle som ikke har hørt om UKA, så er dette Norges største kulturfestival og arrangeres annethvert år. Festivalen varer i fire uker hvor det er fullstappet program nesten hver dag. Man kan dra på bedpresser, konserter, kurs og mye mer!

Jeg anbefaler å følge @uka_offisiell på Instagram for å få med seg alle oppdateringer. De begynner å slippe billetter til arrangementer allerede nå på våren, og man må som regel sitte klar på sekundet for å skaffe billetter til flere av de store arrangementene.

Abakuler kan også se fram til flere kule arrangementer i regi av Abakus dette semesteret. De jeg vil anbefale ut fra personlig erfaring er Vaargalla, revyen og A-blokka-festen. Som komteker har jeg aldri deltatt på Catch IDI, men dette har jeg hørt er en begivenhet enhver datastudent virkelig burde få med seg. Det sies at de aller heldigste avslutter kvelden i skybaren med Kristika.

Redaktør

Solveig Heitmann

I denne utgaven

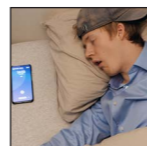
12 Hvilken dialekt er best?



18 Hæ, er det gratis?



20 «My 4 a.m. morning routine»



Samordna Opptak (Ny og bedre!)

Tekst og foto: Magnus Hanesand

Denne teksten gir uttrykk for skribentens egne meninger

Da Opptaksutvalget i desember leverte sitt forslag til endring av opptakssystemet til høyere utdanning, opplevde nok mange at de var usikre på hva de skulle tenke. En radikal omlegging av Samordna Opptak ligger trolig foran oss, men hvorfor er det nødvendig og i hvor stor grad bør vi gjøre som Opptaksutvalget foreslår?

ÅREVIS MED VENTING

Kunnskapssamfunnet vi har utviklet de siste tiårene har i stadig større grad krevd at flere tar høyere utdanning. Akkurat det er det ikke så mye å gjøre med; ei heller er det noe som nødvendigvis er ønskelig. At mange bruker lang tid på å komme seg ut i arbeid, kan dog fort bli et større samfunnsproblem. Det betyr færre år med verdiskaping for samfunnet, at man forsørges av noen andre enn seg selv over en lengre periode, og at man må bli betraktelig eldre før man er i en livssituasjon der man ønsker og kan forsørge barn. Så hvordan kan man motvirke dette når vi ikke ønsker at man tar kortere utdanning?

Løsningen finner man i årene før man begynner på høyere utdanning. Med dagens opptakssystem bruker mange årevis på å forbedre karakterer og sanke alderspoeng før de kommer inn på studiet de ønsker. Ordningen gjør det til et konkurransefortrinn å vente lenge, og på de

«verste» studiene (les: medisin) er det teoretisk umulig for noen rett ut fra videregående å komme inn på ordinær opptakskvote, som utgjør hele 50 prosent av opptaket. Dette er ikke til samfunnets gunst, og ikke er det lett å finne argumenter for at det er den mest rettferdige ordningen heller.

VGS SKAL RÅ

Opptaksutvalget presenterer en sammensatt omlegging av dette systemet for å motvirke denne problemstillingen. 80 prosent av plassene på et gitt studium skal fordeles basert på karakterer oppnådd på videregående skole. Man skal ikke ha muligheten til å forbedre karakterer. Eksamen- og standpunkt karakterer skal slås sammen til én karakter. I tillegg foreslår utvalget å fjerne alle tilleggspoeng for realfag og språkfag, kjønn, alder, studiepoeng og førstegangstjeneste. De var dog delvis splittet i spørsmål om fjerning av poeng for førstegangstjeneste. På denne måten sørger utvalget for at tidsbruk aldri blir et konkurransefortrinn. Flertallet vil erstatte kjønnspoeng med kjønnkvoter for medlemmer av et underrepresentert kjønn over en viss poenggrense. Argumentet for fjerning av språk- og realfagspoeng forklares kun med at de har for stor innvirkning på poengsummen til søkere, men akkurat her har undertegnede problemer med å forstå hvorfor man ikke heller løser dette med å redusere poengene man kan oppnå.

De resterende 20 prosentene skal fylles basert på en opptaksprøve. Dette blir alternativet for de som ikke har de nødvendige karakterene fra videregående. Slik gir man en mulighet til de som i voksen alder for eksempel har blitt betraktelig flinkere i skolen, overvunnet psykiske lidelser eller rett og slett hadde uflaks på videregående. Prøvene blir like for alle, uansett studium. Dette skal gjøre systemet mest mulig rettferdig og forutsigbart. Ordningen gir dog ingen flere muligheter til de elevene med veldig gode karakterer i for eksempel matte og fysikk, men tilsvarende dårlige i historie og tredjespråk. For en ingeniørspire i denne situasjonen har man fortsatt incentiver til å søke seg til utlandet for å gå et såkalt elitestudium.

Det er viktig å merke seg at vi ikke har noen garanti for at de foreslåtte endringene blir gjennomført. Det finnes haugevis av eksempler på Norges offentlige utredninger (NOUer) som aldri blir fulgt opp. Frem til 9. mars tar Stortinget imot høringssvar på forslaget. Deretter skal de selv debattere og komme med eventuelle endringer før de vedtar noe som helst. Kanskje blir de ikke enige om noen ting, kanskje må vi vente på et nytt stortingsflertall i 2025. Det blir uansett spennende og viktig å følge med på.

readme blindtester billigpils

Tekst: Elena Willmann
Layout: Petter Buseth

Har du noen gang dukket opp på en fest med en iskald sekser i hånda? Du er klar for å gripe kvelden, men istedenfor å bli feiret, blir du høylytt hengt ut for valget av pils. «Æsj, drikker du det dritet der?» ropes det fra høyre. «Fyfaen, så jævlige ekkelt», ropes det fra venstre. Smaker ølet virkelig så forskjellig fra alle andre billige pils? Er dette ølet så mye verre? Vi har satt sammen en jury og gjennomført en blindtest av syv av markedets billigste pils for å finne ut om forskjellen mellom billigpilsene er så stor som folk skal ha det til.



POKAL PILSNER

Det tredje ølet ut for test var Pokal Pilsner. Dette ølet var ikke like klart som det forrige og luktet ikke banan. Ølet smakte lite og var ikke veldig interessant. Det ble ikke sagt så veldig mye mer om ølet, og alle var enige om at det var et øl de ikke hadde drukket før. Juryen var delt mellom at ølet var Seidel og Grans, men valget landet på Grans. Igjen tok juryen feil.



BARE ØL

Neste øl ut for test var Grans Bryggeris egne BARE ØL. Her ble det kommentert at ølet var grumsete, men at det luktet kjent. Etter at juryen fikk smakt på ølet, ble all lyd erstattet med en harmonisk smattelyd. Ølet hadde en rar smak, litt sur, med en brent ettersmak. Alle var enige om at dette var et øl man hadde drukket ofte, til tross for at flere mente at ettersmaken var ekkel. Her var juryen splittet i to over hvilket øl det var. Den ene delen mente det måtte være Tuborg, mens den andre delen mente det var BARE ØL. Halvparten hadde altså rett. Dette er det nærmeste juryen har vært et rett gjett.



SEIDEL PILS

Det femte ølet ut for test var Seidel Pils. Seidel ble rangert som det nest klareste og det ble nevnt at det hadde fint skum. Lukten var derimot sur og kunne minne om oppkast. Rett etter at et av jurymedlemmene tok en slurk, kom et forvirret «oioioioi» fram. Ølet var «næsty», mente medlemmet. Andre mente at det ikke var så ille, og at det var lite ettersmak. Flere påpekte at det virket veldig vannet ut. På dette ølet var juryen helt uenig. Det ble gjettet Hansa, Grans, Pokal og Tuborg. Bare ett av jurymedlemmene trodde at ølet var Seidel.



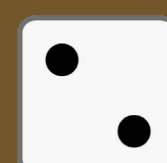
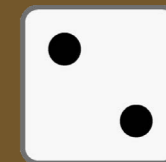
TUBORG GRØN

Det nest siste ølet i testen var Tuborg Grøn. Dette ølet luktet lite og var ganske så klart. Her var juryen svært delt, der noen likte det godt og andre hatet det. Det ble påpekt at ølet var meget «chuggbart» og hadde vært «Ludøl ammo of choice». Flere mente at det var kurant og et godt øl. Men fordi enkelte virkelig hatet ølet, ble det et middelmådig snitt. Her gjettet ingen av jurymedlemmene at ølet var Tuborg, og flesteparten trodde det var BARE ØL eller Seidel.



HANSA PILSNER

Siste ølet i blindtesten var Hansa Pilsner. Det første som ble sagt etter første slurk var «æsj, nei». Andre sa seg enig i utsagnet og kalte smaken motbydelig. Raskt etter kom replikken «den var ikke så ille». De var derimot alle enige om at ølet hadde en eller annen bitter ettersmak. Ølet ble derimot kategorisert som lett å chugge. Det var bare én som mente at ølet var Hansa, mens flertallet trodde Pokal. Blindtesten endte altså, som alle andre, med feil gjett.



GRANS PILS

Første ølet ut var Grans Pils. Dette ølet ble først møtt med skepsis, og alle var enige om at det er verst å være første øl i testen. Ølet luktet godt, men smaken var en annen sak. Smaken beit, og ikke på en god måte. Det luktet banan, men smakte ikke banan. Det ble også kommentert at det var litt beskt, og at det var «uchuggbart». Dette er en øl man rett og slett kunne ha funnet i grøfta. Juryen var delt i hvilket øl de trodde det var, men flesteparten mente at det var Tuborg eller Seidel. Ingen gjettet Grans.



RINGNES PILSNER

Det andre ølet ut for test var Ringnes Pilsner. Det ble raskt kommentert at dette ølet var mye klarere og luktet mildt og søtt. Ølet var mer egnet for chugging, men smakte til gjengjeld mindre. Det ble påpekt at det hadde litt ettersmak av banan og luktet som Dahls. Ølet ble kort oppsummert som «godt». Her var det delt om ølet var Hansa eller Ringnes, men flertallet trodde Hansa. Svært nære å gjette riktig.

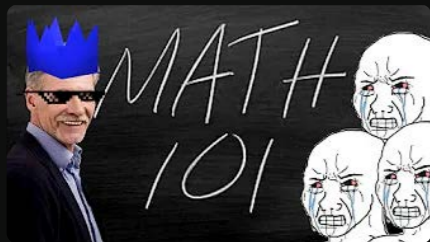
YouTube-kanaler som er verdt en titt



Two Minute Papers

Om: Two Minute Papers viser frem nye forskningsartikler på litt over to minutter. Ofte teknologi- eller datarelaterte.

Hvem passer kanalen for? Kanalen passer for de som vil lære om banebrytende teknologier på en populærvitenskapelig måte.



Mr. P Solver

Om: Mr. P Solver er en kanal som lager morsomme videoer som tar programmering- og universitetslivet på kornet.

Hvem passer kanalen for? Kanalen passer for alle som driver med programmering, kanskje spesielt for de som er glade i memes.



Answer in Progress

Om: Answer in Progress er en gjeng med tre amerikanere som prøver å finne svar på mange spørsmål på en halvvitenskapelig måte. Som hvorfor byer har mange falske bygninger og hvorfor Japan sitt internett er designet annerledes.

Hvem passer kanalen for? Dersom du liker å lære om velprodusert, unyttig informasjon er dette kanalen for deg.



Stuff Made Here

Om: Hva får du om du blander gode kunnskaper i robotikk, programmering, design, maskinering samt ambisiøse ideer? Svaret er at du får en basketballkurv det er umulig å bomme på, en eksplosiv balltre og en robot som pusler puslespill.

Hvem passer kanalen for? Kanalen appellerer til de som liker å se teorien og prinsippene som får sinnsyke ideer til å fungere.

Tekst: Vegard Ervik

Layout: Karoline Seabø og Vegard Ervik

5 rare subredditter

Reddit er et av verdens største sosiale medier og har omtrent like mange aktive brukere som Twitter. Reddit er ganske spesielt i den forstand at du som regel ikke følger andre brukere, men subredditter.

HVA ER EN SUBREDDIT?

En subreddit kan sammenlignes med en emneknagg i andre sosiale medier, og knytter innlegg sammen i kategorier. De største forskjellene mellom en subreddit og en emneknagg er at hver subreddit har egne regler og moderatorer, og at man som regel kun legger ut et innlegg i én subreddit. I tillegg skriver man en subreddit ved å legge på «r/» foran i stedet for «#». Eksempler på populære subredditter er «r/aww», «r/funny» og «r/news». Samtidig finnes det mange subredditter som er mye særere, og som har merkelige regler og intern kultur ...



r/IMSORRYJON

Har du lyst til å få mareritt om katten Pusur? I så fall er r/imsorryjon en subreddit for deg. De grunnleggende reglene til r/imsorryjon er at alt innhold må omhandle karakterer fra Pusur og tilhøre skrekksjangeren. Det høres ut som en rar kombo, men når du først har vært inne på r/imsorryjon, vil Pusurs årvåkne blikk aldri forlate marerittene dine.



r/LIFEOFNORMAN

Det er flere subredditter som omhandler *fan fiction*. Personer bruker en etablert verden og karakterer til å skape sine egne fortellinger om eventyr, heltemot og selvfølgelig romantikk. Fortellingene fra r/lifeofnorman skiller seg imidlertid ut ved at hovedpersonen Norman er en usedvanlig sedvanlig person. Han er rett og slett ikke noe

spesiell og fortellingene omhandler dagligdagse og kjedelige ting.



r/NEVERBROKEABONE

Som navnet tilsier er dette subredditten for alle med sterke ben som ikke knekker. Det er lett å drikke melk, og om du ikke har nok kalsium i kroppen til å motstå fall og slag er det din egen feil, og du fortjener smertene. Pass på så du ikke blåser vekk i vinden eller blir truffet av et snøfnugg, din benskjøre tulling.



r/DESIGNDESIGN

Subreddittene r/DesignPorn og r/CrappyDesign tar for seg henholdsvis genialt og forferdelig design, og er veldig spennende i seg selv. Samtidig finnes det noe design som ligger på en hårfin grense mellom de to, og om du slår sammen r/DesignPorn og r/CrappyDesign får du r/DesignDesign. Klassiske eksempler er møbler som er veldig kule, men helt ubrukelige.



r/BADUIBATTLES

Dagens brukergrensesnitt får mye kritikk for å være kjedelige og homogene. Alle nettsider har den samme navigasjonsbaren og om du prøver å være kreativ i MMI blir du arrestert av Don Norman. r/badUIbattles er en friplass der brukere legger ut upraktiske, men interessante grensesnitt. Et eksempel er en bursdagsinput der programmet gjetter gjentatte ganger og brukeren kun kan trykke ja eller nei. Et alternativt navn på denne subredditten kunne vært r/StillBetterThanBlackboard.

Tekst: Vette Roos Mangrud
Layout: Viljan van Raaij



Glasløken

Løk leger alle sår, unntatt åpne

NORGE FÅR EN GRUNNPAKKE

Tekst: VettleMa123

NORGE – Regjeringen har gått sammen og planlagt endringer i Norge-abonnementet for å tilpasse seg en brukermasse med varierende behov ved å lage en ny pakke, «grunnpakken». Denne pakken vil stå som et alternativ til «velferdspakken», som tilsvarer de fordelene vi har i dag. Nordmenn som velger grunnpakken vil få en lavere inntektsskatt, og må bare betale mva to tredjedeler av gangene de handler (tilfeldig valgt). Imidlertid vil de miste noen fordeler fra velferdsstaten. Et eksempel er at brukere må se en 30 sekunder lang reklame hver gang de vil ringe et nødnummer. Et annet gode de vil miste er Norge-vann, og grunnpakke-brukere må nøye seg med utlandet-vann. Noe som kommer til å holde mange brukere fra å velge grunnpakken er fraværet av røde dager og ferier. Imidlertid vil de få mulighet til å kjøpe feriedager med kronetter, en ny valuta man kan tjene ved å gjøre daglige oppdrag, som for eksempel å plukke fem ugress eller sende en Digipost.



FØRSTEGANGSKJØPERNES SISTE HÅP

Tekst: Hekkle Hus Sandgrus

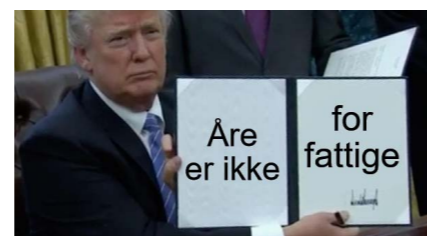
NORGE – I boligmarkedet har det blitt registrert en stadig synkende andel førstegangskjøpere de siste årene. Den populære teorien er at økende boligpriser er hovedgrunnen, da unge nyutdannede ikke greier å strekke seg til disse. Forsøk på å løse problemet har gått i å tilby støtteordninger og fordeler for boligsparing. Videre forskning har imidlertid identifisert en annen rot til nedgangen i førstegangskjøpere, nemlig at unge i dag har for kort oppmerksomhetsspenn til å henge med i boligkjøpsprosessen. Som følge av denne oppdagelsen har flere eiendomsmeglerbedrifter begynt å satse på eiendoms-omeglere. Disse omeglerne vil enkelt og greit knytte kundene til tilfeldige boliger. Kundene kan når som helst trykke på en knapp når de er lei boligen, og de vil da få en ny.



ÅRE BLIR DYRERE

Tekst: Bygø Ver-an-da

BYGGET – Etter siste tur til Åre, har Skistar fått inn flere klager om at Åre-turene har blitt for billige de siste årene. Ifølge klagen har de lave prisene gjort at mange fattige har blitt med til Åre, og dette er selvsagt ikke ønskelig. Blant annet har det blitt rapportert om at noen brukte under 2000 kroner på Bygget og at andre ikke hadde på gulljakke på afterski. For å bli kvitt dette problemet har Skistar gjort at bakkekort, Skistar-slippers, kasse med Ice, utvask og intimkonsert med en C-kjendis er inkludert i prisen. Disse forandringene har blitt tatt godt imot av den nye komiteen AbaYacht.



ITP ENDRER NAVN

Tekst: Gjesp Sten Rød

IT-BYGGET – ITP har bestemt å endre navn til «Pom.xml Prosjekt» med forkortningen «PP», for å bedre reflektere hva man bruker tid på.



Tekst: Rikke Garshol Løvaas (M.Sc. 2021), Talent Search i Netlight

Visste du at Norge er et av landene som prosentvis har flest forbrukere av mobilbetalingsløsninger? I 2020 var det 3,1 millioner unike månedlige brukere av Vipps med en befolkning på cirka 5,4 millioner i Norge. Med andre ord er det et ganske gyllent marked, og Vipps sitter mildt sagt på tronen slik det er i dag. Men hva hadde hendt om vi tok i bruk transaksjoner av Bitcoin, verdens mest kjente kryptovaluta, som mobilbetalingsløsning? Det er uavhengig av banker, man kan sende transaksjoner på tvers av landegrensler – endeløse muligheter. Kunne Bitcoin tatt over tronen?

For å undersøke dette spørsmålet, tok jeg i bruk en metodikk som heter *systemdynamikk*. Kort fortalt går det ut på at man modellerer et system med variabler, for å se hvordan systemet utspiller seg over tid. Med andre ord kunne jeg sette opp en modell som viste hvordan forbrukere forflyttet seg mellom Vipps og Bitcoin over tid.

Sender du 0,0008 BTC for middagen i går, eller?

Modeling the Competition in the Mobile Payment Market

Det krevde et sett med differensiallikninger med fem variabler, som alle ga data tilbake til hverandre over tid. Disse tilbakemeldingene kan for eksempel være det vi kaller nettverkseffekter. Disse likningene satte jeg opp med utgangspunkt i en klassiker innen digital økonomi – Bass' diffusjonsmodell. Det er rett og slett en modell av hvordan forbrukere tar i bruk nye produkter. Med andre ord kan man bruke slike modeller til å regne på strategi og utfall av strategiske valg!

Modellen min måtte forenkles mye fra den virkelige verden, men alle scenarier jeg testet tok utgangspunkt i at Vipps hadde 90 prosent av markedet da Bitcoin kom inn. Markedet var også splittet i to brukergrupper – privatpersoner og selskaper. Ved å legge inn parametre for ulike scenarier – for eksempel at Bitcoin blir ulovlig i noen år, eller at Vipps mister fotfeste som Norges sterkeste merkevare – kunne jeg se hvordan forbrukerne ville forflytte seg mellom tjenestene.

En overraskelse for meg var hvor lite som skulle til før Bitcoin tok over markedet. Privatpersoner gikk veldig fort over til Bitcoin i mesteparten av scenarioene, uten at Bitcoin trengte så mye drahjelp fra nettverkseffekter. En annen overraskelse var hvor mye det hjalp Vipps å ha flere selskaper som forbrukere enn Bitcoin – det utgjorde forskjellen på markedsvinner og -taper i en god del av scenarioene.

Så skal det til slutt sies at Bitcoin slik det er nå ikke kunne tatt over Vipps sin trone. Bitcoin er i realiteten ikke knyttet opp mot noen reell verdi, det har særdeles lav brukervennlighet mot alle brukergrupper i forhold til Vipps, det har lav skalerbarhet og effektivitet i forhold til mer tradisjonelle banktjenester, og vi har ikke engang begynt på reguleringer og lover. Men si at alt dette var fikset; det hadde vært litt gøy å be noen sende deg Bitcoin for middagen, hadde det ikke?

Kule ting du kan gjøre med ChatGPT akkurat nå

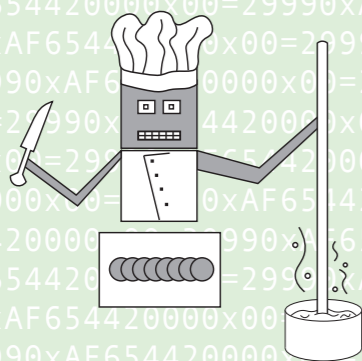
Tekst: Emmanuel Quarcio
Layout: Ian McGregor Aksum

«Har du et øyeblikk til å snakke om vår herre og frelser, ChatGPT?»

ChatGPT er en chatbot fra OpenAI som gir deg svar på veldig mye av det du måtte lure på. Den er basert på deres avanserte GPT-3-språkmodell, og har virkelig tatt verden med storm siden den kom ut i november i fjor. Når det virker som man kan spørre ChatGPT om hva som helst kan det virke litt overveldende – halve jobben blir å vite hva man kan bruke den til. Derfor har vi laget en liste over nyttige bruksområder for å få maks ut av tjenesten.

LAG OPPSKRIFTER BASERT PÅ INGREDIENSER

Dette er en perfekt måte å få brukt opp matvarer som er i ferd med å gå ut på dato. Bare list opp alle ingrediensene du har tilgjengelig. Be deretter ChatGPT komme med eksempler på oppskrifter som bruker de nevnte ingrediensene, og nyt mesterverket. Dersom du heller vil ha en matplan er dette også mulig, og du kan spesifisere at matplanen skal ha et visst antall kalorier per dag eller for eksempel være vegansk. Bon appétit!



KOK

Denne er nokså selvforklarende. NB: kok ansvarlig!

LAGE SANGTEKST

Med studielån langt under fattigdomsgrensen kan studentlivet ta på, så hvorfor ikke prøve seg på en karriere som russelåtprodusent ved siden av? Med ChatGPT kan du fortelle hva sangen skal handle om, samt hvilken sjanger. Når sangen er ferdig kan du sende den til læreren din fra VGS som sa du aldri kom til å oppnå noe her i livet.



«EXPLAIN IT LIKE I'M FIVE»

Har du noen gang fått et svar på et komplekst tema som du ikke helt forstår? Frykt ikke – alt du trenger å gjøre er å be ChatGPT svare på spørsmålet igjen, men å gjøre det som om du var en femåring (eller tilsvarende). Med dette trikset vil selv en økonomistudent være i stand til å lære seg ITGK!

SKRIVE E-POSTENE DINE

Hva er vel kjedeligere enn å svare på trøtte e-poster? Annet enn datdig-øvinger, ikke så mye. Heldigvis er dette barnemat for ChatGPT. Har sjefen sendt deg mail og spurt om du kan jobbe i påsken? Eller kanskje du må takke nei til et jobbtilbud? Lim inn den aktuelle e-posten, etterfulgt av «Gi et høflig avslag på denne e-posten», og vipps så har du litt ekstra tid du kan bruke på å prokrastinere øvinger i stedet.

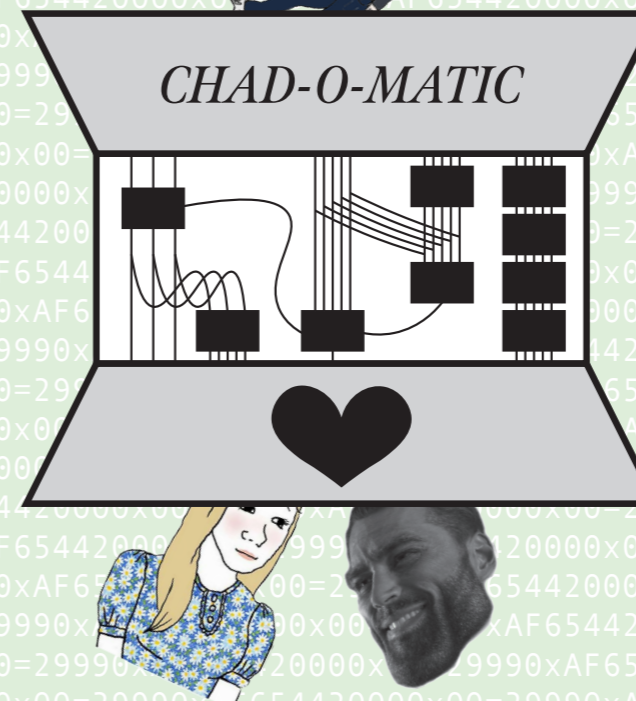
```
til: idi@ntnu.no

Jeg har dessverre ikke mulighet til å
levere noen av ukens øvingsoppgaver,
grunnet at jeg ikke har lyst. Håper
dermed på utsettelse.

Mvh
Emmanuel Quarcio
```

CHADGPT

Vi har alle han ene kompisen med null «game». Med hjelp av ChatGPT vil selv denne stakkaren være i stand til å sjekke opp damer på Tinder. Skriv inn relevant informasjon om den aktuelle mæba, eksempelvis utseende, tinderbio og så videre. Du (jeg mener kompisen din med null game) vil så bli presentert for ulike sjekkerelikker, som kan finjusteres videre. Eksempelvis kan du skrive «gjør den kortere» eller «gjør den morsommere», til den optimale mengden «rizz» er nådd.

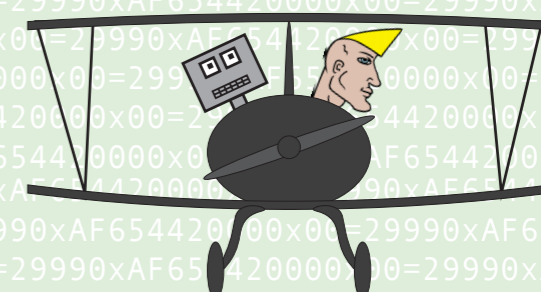


JOBBSØKNAD

Denne er kanskje noe mer risikabel, men den potensielle gevinsten er stor. I jakten på drømmejobben er det gjerne stor konkurranse, så her gjelder det å skille seg ut. Ved å kopiere stillingsannonsen kan man få ChatGPT til å produsere en helt ok søknadstekst. Det som er genialt her er at man kan be om justeringer helt til man ender opp med den perfekte søknadsteksten. Selv om det kanskje ikke er noe sjakktrekk å kopiere den produserte teksten ord for ord, er det absolutt mulig å trekke ut enkelte ting, i tillegg til at det er en fin kilde for inspirasjon om man sitter fast.

SKRIVE ENHETSTESTER

Testdrevet utvikling har vist seg å produsere kode med færre feil. Likevel dropper mange av oss å skrive tester for koden vår. Det er kanskje ikke så rart – tester i seg selv legger jo ikke til noen ny funksjonalitet, så det kan føles litt meningsløst å skrive dem. Heldigvis kommer ChatGPT nok en gang til unnsetning. Alt du trenger å gjøre er å kopiere inn ønsket del av koden, og spørre ChatGPT om å skrive en enhetstest til denne. På denne måten får du alle fordelene ved testdrevet utvikling, samtidig som du slipper å skrive testene selv. Genialt!



LÆRE ET NYTT PROGRAMMERINGSSPRÅK

ChatGPT er det perfekte verktøyet til å lære seg et nytt programmeringsspråk. Når du har funnet ut hvilket språk du vil lære deg, kan du be om en detaljert studieplan. Videre kan du be om treningsoppgaver du kan løse, og forklaring på konsepter du ikke helt forstår. Når du omsider kaster deg over kodingen er det dessuten utrolig deilig å ha et sted hvor man får svar på hvorfor koden ikke kjører, uten å bli latterliggjort først (shoutout til StackOverflow).

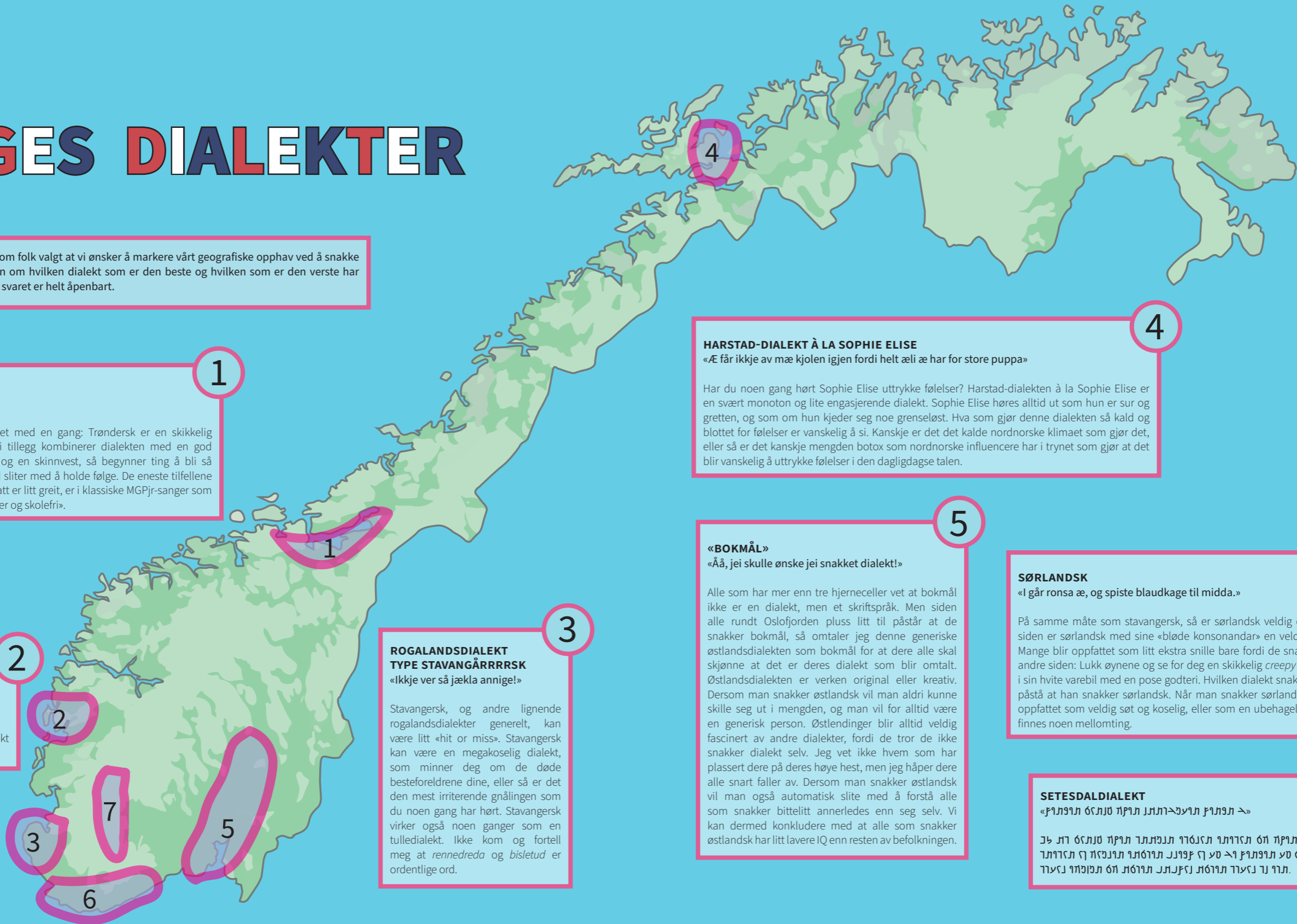
LINUX-TERMINAL

Dersom du er av den mer nerdete typen kan du få ChatGPT til å emulere en Linux-terminal, hvor du blant annet kan navigere deg gjennom filstier, i tillegg til å lage, slette og redigere filer. Fremgangsmåten er noe lang til å skrive her, men et raskt Google-søk (eventuelt ChatGPT-søk) burde gjøre susen. Når du er ferdig med det kan du be ChatGPT finne en hobby til deg.

NORGES DIALEKTER

Tekst: Eli Fjellbirkeland Johannesen
Layout: Iver Ringheim

I vårt langstrakte land har vi som folk valgt at vi ønsker å markere vårt geografiske opphav ved å snakke forskjellige dialekter. Debatten om hvilken dialekt som er den beste og hvilken som er den verste har pågått i evig tid, til tross for at svaret er helt åpenbart.



1

TRØNDRERSK

«Æ ska itj hjæm ijen sjø.»

La oss bare innrømme det med en gang: Trøndersk er en skikkelig usexy dialekt. Hvis man i tillegg kombinerer dialekten med en god gammeldags trønderbart og en skinnvest, så begynner ting å bli så harry at til og med Østfold sliter med å holde følge. De eneste tilfellene hvor trøndersk i det hele tatt er litt greit, er i klassiske MGPjr-sanger som «Bæstevænna» og «Sommer og skolefri».

2

BERGENSK

«Eg e isje fra Norge, eg e fra Bergen»

Et perfekt eksempel på en perfekt dialekt. 10/10.

3

ROGALANDSDIALEKT TYPE STAVANGÅRRRSK

«Ikkje ver så jækla annige!»

Stavangersk, og andre lignende rogalandsdialekter generelt, kan være litt «hit or miss». Stavangersk kan være en megakoselig dialekt, som minner deg om de døde besteforeldrene dine, eller så er det den mest irriterende gnålingen som du noen gang har hørt. Stavangersk virker også noen ganger som en tulle-dialekt. Ikke kom og fortell meg at *rennedreda* og *bisletud* er ordentlige ord.

4

HARSTAD-DIALEKT Å LA SOPHIE ELISE

«Æ får ikkje av mæ kjolen igjen fordi helt æli æ har for store puppa»

Har du noen gang hørt Sophie Elise uttrykke følelser? Harstad-dialekten å la Sophie Elise er en svært monoton og lite engasjerende dialekt. Sophie Elise høres alltid ut som hun er sur og gretten, og som om hun kjeder seg noe grenseløst. Hva som gjør denne dialekten så kald og blottet for følelser er vanskelig å si. Kanskje er det det kalde nordnorske klimaet som gjør det, eller så er det kanskje mengden botox som nordnorske influencere har i trynet som gjør at det blir vanskelig å uttrykke følelser i den dagligdagse talen.

5

«BOKMÅL»

«Åå, jei skulle ønske jei snakket dialekt!»

Alle som har mer enn tre hjerneceller vet at bokmål ikke er en dialekt, men et skriftspråk. Men siden alle rundt Oslofjorden pluss litt til påstår at de snakker bokmål, så omtaler jeg denne generiske østlandsdialekten som bokmål for at dere alle skal skjønne at det er deres dialekt som blir omtalt. Østlandsdialekten er verken original eller kreativ. Dersom man snakker østlandsk vil man aldri kunne skille seg ut i mengden, og man vil for alltid være en generisk person. Østlendinger blir alltid veldig fascinert av andre dialekter, fordi de tror de ikke snakker dialekt selv. Jeg vet ikke hvem som har plassert dere på deres høye hest, men jeg håper dere alle snart faller av. Dersom man snakker østlandsk vil man også automatisk slite med å forstå alle som snakker bittelitt annerledes enn seg selv. Vi kan dermed konkludere med at alle som snakker østlandsk har litt lavere IQ enn resten av befolkningen.

6

SØRLANDSK

«I går ronsa æ, og spiste blaudkage til midda.»

På samme måte som stavangersk, så er sørlandsk veldig enten eller. På den ene siden er sørlandsk med sine «bløde konsonandar» en veldig sjarmerende dialekt. Mange blir oppfattet som litt ekstra snille bare fordi de snakker sørlandsk. På den andre siden: Lukk øynene og se for deg en skikkelig *creepy* fyr som lokker barn inn i sin hvite varebil med en pose godteri. Hvilken dialekt snakker denne fyren? Jeg vil påstå at han snakker sørlandsk. Når man snakker sørlandsk blir man altså enten oppfattet som veldig søt og koselig, eller som en ubehagelig drittsekk, uten at det finnes noen mellomting.

7

SETESDALDIALEKT

«ב תפתן תועיב ורותן תוקה סנתאס תופתן»

תפנתן תוקה נאנתא תוקה וס תאדונו תאנטרו תנפתת תוקה סנתאס דו לכ תוקה סנתאס דו לכ נותס סע תופתן וי סע דך אפונג תורסותו תונפאז דך תאדונו תרו נד נאערד תורסות נאנתא תורסות וס תוכונו נאערד.



\$ extreme Programming

Foto og layout: Viljan van Raaij, Ian Aksum, Solveig Heimann

TRANSFORMERS

Tekst: Øyvind Monsen

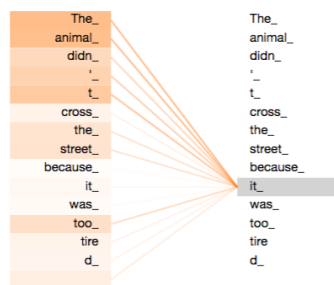
Du har kanskje fått med deg den svært raske utviklingen i *store språkmodeller* (LLM) det siste året, som kulminerte i verdensfenomenet ChatGPT. Vi har også sett modeller som DALL-E, Stable Diffusion og Imagen som tar tekst og produserer fantastiske bilder. Om du er nysgjerrig på hvordan alle disse fungerer kommer du fort til å treffe på *transformers*, en av de viktigste AI-arkitekturene de siste årene. Transformers ble introdusert i 2017 med forskningsartikkelen «Attention is all you need» og har siden det vært sentralt i nært alle nye AI-modeller.

SEKVENSER

Det transformers brukes til er å kunne prosessere en sekvens, for så å gi tilbake en ny sekvens. Et eksempel på dette er å oversette en setning fra engelsk til fransk. En utfordring med dette er at input og output kan ha ulike lengder, og tradisjonelt har man derfor brukt *tilbakevendende nevralt nettverk* (RNN) hvor man sender inn ett ord av gangen, og så sendes det noe informasjon – kalt minne – mellom hver blokk. Problemet med disse er at de typisk sliter med å fange opp sammenhenger mellom ord langt fra hverandre i setningen.

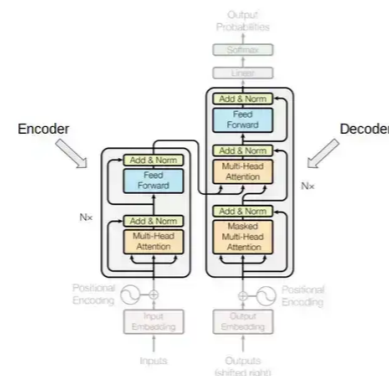
I transformer-modeller løser man dette med *attention*, en mekanisme som lar nettverket lære hvilke ord som er relevante for hverandre i en setning. Attention består av tre hoveddeler kalt *spørring* (Q), *nøkkel* (K) og *verdi* (V). Disse tre

vektorene genererer man for hvert ord, og brukes for å regne ut en matrise som representerer relevansen mellom hvert ord i setningen. Eksempelvis ser du på følgende bilde hvilke ord som er mest relevant for ordet «it».



ENKODING OG DEKODING

I en transformer tar modellen inn hele setningen på en gang. Setningene gjøres også om til vektorer siden nevralt nettverk er mye bedre på å håndtere tall enn tekst. Inputen sendes først gjennom *enkoderen* (venstre side i figuren til høyre). Denne fungerer ved å først bruke attention-blokken, og så et vanlig nevralt nettverk. Kort forklart er det enkoderen som gjør teksten om til en intern «forståelse» av teksten. Dette gjøres ved at vektorene transformeres til lavere dimensjoner på en slik måte at ord som er like i betydning, vil være nære hverandre. Et resultat av dette er at om man tar representasjonen for «konge», trekker fra «mann» og legger til «kvinne», så ender man opp med vektoren som representerer «dronning»!



Skal du generere bilder kan du stoppe her og bruke den interne representasjonen som utgangspunkt. For tekstgenerering derimot, kan man bruke neste blokk, som er *dekoderen* (høyre side i figuren). Denne tar inn resultatet så langt – i begynnelsen helt tomt – og så anvender man dekodere gang på gang til den produserer et slutt-tegn. Dekoderen er ganske likt bygd opp som enkoderen, men den bruker to attention-blokker. I den andre av disse bruker man spørring og nøkkel fra enkoderen, og kobler på den måten genereringen til den opprinnelige inputen. I språkmodeller som GPT bruker man dog kun dekodere til å fortsette tekst, så da dropper man denne blokken. Til slutt sendes dataene videre gjennom noen standard blokker som lar oss gå fra den interne forståelsen til en sannsynlighetsfordeling over mulige neste ord.

TRANSFORMERS

Tekst: Øyvind Monsen

Selv om du har hørt om Transformers, og kanskje til og med kjenner igjen Optimus Prime, har du kanskje ikke satt deg så dypt inn i dette universet? For det som kan se ut som en overfladisk filmserie om kule roboter som blir til biler, kjører fort og sprenger ting har nemlig mye mer å by på. Tidsreise, pyramider, romvesener, dinosaurer, Merlin og Arthur er bare en liten del av listen over ting du møter i Transformers-franchisen.

GRUNNLEGGENDE

Transformers har sin opprinnelse fra lekene produsert av amerikanske Hasbro og japanske Takara Tomy. Lekene har inspirert en rekke tegneserier, animasjonsserier og, kanskje mest kjent, serien med spillefilmer som startet i 2007. Konflikten mellom *Autobots* og *Decepticons* – to grupper av rom-roboter – er hovedfokuset i franchisen. Enkelt forklart er Autobots de snille og er ledet av vår alles kjære Optimus Prime. Decepticons er den onde siden, og gjennomgående møter vi Megatron som den største antagonist. Både Optimus og Megatron har dødd, gjenoppstått og utviklet seg gjennom årene, og på tvers av media. Robotene kan, som tittelen tilsier, transformeres til andre former. For eksempel kan Optimus i de fleste nye utgivelsene gjøres om til en lastebil, mens karakteren Bumblebee gjøres om til en gul sportsbil.

OPTIMUS PRIME

Historien om Optimus Prime har som nevnt endret seg mye opp gjennom tidene, men Hasbro standardiserte historien på 90-tallet med konseptet om de 13 *primene*. Disse var de aller første transformerne skapt av gudeskikkelsen Primus, som skal ha eksistert siden universet oppsto. Den trettende av disse opprinnelige robotene er det mye mystikk rundt, og vi vet ikke mer enn at den er sterkt knyttet til *ledermatrisen* som er grunnlaget for Optimus sitt lederskap blant Autobotene. Optimus ser i alle versjoner av leker og serier svært lik ut, og kommer stadig tilbake fra døden. Optimus Prime begynte som navnet på en av robotene, men har senere fått en større mening som en slags tittel eller rang. Det er mye som tyder på at Optimus er en reinkarnasjon av den trettende prime, men dette er som sagt ikke helt sikkert.

HANDLING

Transformerne har eksistert i lang tid, og historien vi lærer om i dette universet går bokstavelig talt tilbake til tidenes morgen. Robotene ankommer jorden cirka 17 000 før vår tidsregning og forsøker å høste kraften fra sola. De bestemmer seg dog for å slutte da de oppdager mennesker på planeten, men én av dem gir ikke opp. Dette er grunnlaget for skillet mellom Autobotene og Decepticonene. Gjennom historien møter blant annet da Vinci

på en av robotene, og de bidrar også senere i Napoleonskrigene. «Trollmannen» Merlin oppdager også Decepticonene som har en «kontrollstav» som kan brukes for å kontrollere planeten Cybertron. Han tar vare på staven, og blir gravlagt med den etter sin død der vi i dag finner Stonehenge. Robotene spiller naturligvis også en stor rolle i andre verdenskrig og i romkappløpet. For å unngå å rope for mye skal vi ikke gjennomgå hovedhandlingen i filmene fra 2000-tallet, men universet inneholder handling helt opp til 2023. Universet fortsetter også snart med filmen «Transformers: Rise of the Beasts», som forventes å komme ut i juni senere i år.



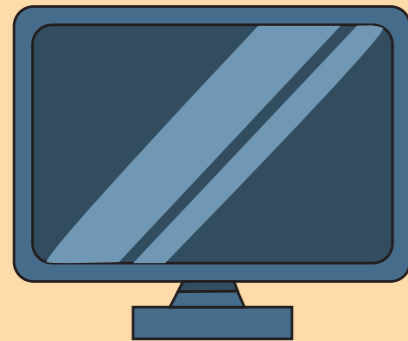
Tilbudene du (kanskje) ikke visste om

Tekst: Martine Meng Karlsen Layout: Madelen Hellervik Lothe

Som student har man ikke den største økonomiske friheten, men det finnes utallige tjenester som man har tilgang på som student – enten gratis eller for en billig penge. Ikke alle er klar over mulighetene man har, og får derfor ikke utnyttet tilbudene til det maksimale.

OFFICE 365

Som student ved NTNU får man gratis tilgang til Office 365, som gir deg tilgang til tekstbehandling, skylagring og andre samhandlingstjenester. Disse kommer godt med i en travel studiehverdag, hvor du kan gjøre alt fra å sette opp budsjett i Excel til å ta forelesningsnotater i OneNote. I tillegg har du alltid tilgang til filene dine, uavhengig av enhet, gjennom OneDrive. Her får en hel terabyte med lagringsplass i skyen, så alle filer er lagret trygt gjennom studietiden.



SCHIBSTED-AVTALEN

Schibsted er et mediekonsern som eier flere store aviser her til lands. Gjennom NTNU har du tilgang til mange av landets største aviser, som Aftenposten, E24 og VG, både hjemme og på skolen. Det ligger ute en guide for hvordan du kommer i gang på student.schibsted.no. Da kan du både holde deg oppdatert på hva som skjer i verden, samtidig som du har en unnskyldning til å utsette lesingen enda litt til.

ANNEN PROGRAMVARE

Office 365 er noe som er kjent for de fleste, men gjennom NTNU har du også tilgang til mange andre programvarer som du kanskje ikke har tenkt over at kan være nyttig å ha. Med et raskt Google-søk på «NTNU programvareoversikt» får du en fullstendig og detaljert oversikt over all programvare NTNU har kjøpt lisens på, hvem som har tilgang og hvordan man kan få tak i dem. For eksempel MindManager, som kan brukes til å organisere nye prosjekter, lage flytdiagram, tankekart og mer.

VEKKING

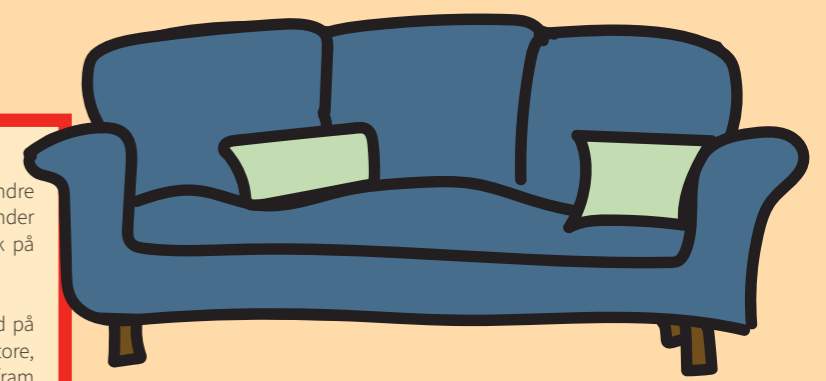
Går ikke nach klokken 04:00 og forelesninger klokken 08:15 helt overens? Frykt ikke, Sit har helt egne telefonverter sittende klar mandag til fredag mellom klokken 07:30 og 09:00 som tar på seg ansvaret for å vekke deg. Er du for trøtt til å høre første gangen de ringer, så prøver de en gang til. Svarer du ikke andre gangen, kan du trøste deg med at du våkner til en morgenmelding. Den er kanskje ikke fra crushet ditt, men en melding får du i hvert fall. Det eneste du trenger å gjøre er å booke vekking innenfor de bestemte klokkeslettene, ha på lyd for innkommende anrop og ha strøm på telefonen. Resten fikser de.



MØBLER

På Gjenbrukstorget kan du legge ut eller finne møbler og andre gjenstander å ta med hjem. Her finner du en blanding av gjenstander som du kan ta med hjem og gjenstander som er forbeholdt bruk på NTNU.

En annen mulighet til å sikre seg gratis gjenstander, er å følge med på ReStores Facebook-side. Det er et samarbeid mellom Sit og ReStore, som tar imot gjenstander ved semesterslutt og oppbevarer dem fram til semesterstart. Dette er periodene flest studenter flytter til og fra byen. ReStore tar bare imot gjenstander i god stand, og dersom gjenstandene ikke er i henhold til standarden deres, tilbyr Sit en tjeneste som henter og kaster for deg.



HELSE

De fleste som går på universitetet er dessverre kommet i den alderen hvor de har blitt for gamle for Helsestasjon for ungdom og det ikke er like kult som på ungdomsskolen å bestille gratis kondomer på nett lenger. Men fortvil ikke, ved Velferdstinget i Sentralbygget står det to store beholdere fylt med gratis kondomer som de er mer enn glade for at du bruker. Hvis gummiene gikk litt i glemmeboka under selve akten, så tilbyr også Gløshaugen legesenter gratis testing for kjønnssykdommer hver onsdag klokken 16:00-19:30.

RÅDGIVNING

For mange er studenttilværelsen deres første møte med voksenlivet, og det kan by på mange ulike utfordringer og følelser. Det er ikke alltid like lett å åpne seg for de rundt seg, og derfor tilbyr Sit og Mental Helse hjelpetelefonen «Studenttelefonen». Tjenesten er både gratis og anonym. Den er åpen på hverdager mellom klokken 08:30 og 15:30 på: +47 485 04 650.

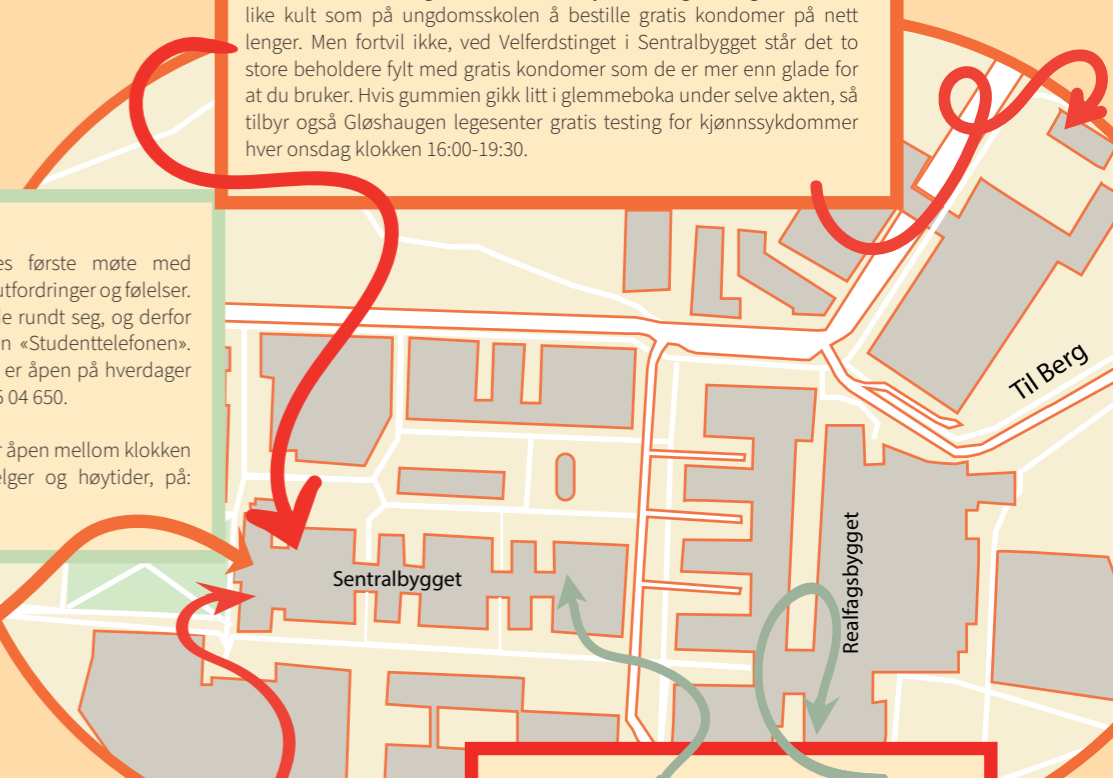
I tillegg har de en nattåpen tjeneste som er åpen mellom klokken 16:00 og 06:00 alle dager, inkludert helger og høytider, på: 116 123 (tast 3).

KURS

Studentsamskipnaden (Sit) tilbyr ikke bare hybler og boliger, men også mange mestringskurs, helt gratis. De fleste har kanskje hørt om eksamensboosten deres, men de tilbyr langt flere kurs enn det. Blant annet har de kurs om stressmestring, tidsplanlegging og studentøkonomi. I tillegg har de valgt å lage en helt egen samtalegruppe for mannlige studenter, «Gutta prater» – hvor det er mulighet for å få utløp for hva som helst. Og noe som er, eller (forhåpentligvis) vil bli, relevant for alle i Abakus, er en «mastergruppe». Der kan man få hjelp med å komme i gang med, fortsette eller avslutte masteroppgaven sin.

MAT

I tillegg til rå priser i SnackOverflow og tilgang til vannkoker, mikro og toastjern på kontoret, har Sit flere spisesteder spredt rundt på campus. Sit tilbyr kaffeavtalen, hvor du får påfyll av kaffe for 12 kroner, men hvorfor bruke penger på det når du har gratis kaffe på kontoret? Et tilbud som kanskje ikke er like velkjent, er at Sit har et supperabattkort, hvor du får hver sjettede suppe gratis. På Gløshaugen finner du suppe i blant annet Sit Kafe Hangaren og Element.



Tekst: Jesper Steinsrud
Layout: Karoline Sæbø
Foto: Jesper Steinsrud
og Øyvind Monsen

Er jeg «that girl»?

Mitt navn er, som de aller fleste vet, Maximillian August. I det siste har jeg sett babes av varierende kvalitet prøve å klatre opp på rangstigen ved å følge en ny TikTok-trend kjent som «that girl». Mine nærmeste bitches forklarte at dette var noe jeg bare måtte gjøre. Tviler, men velger allikevel å fukke med denne trenden for én dag.

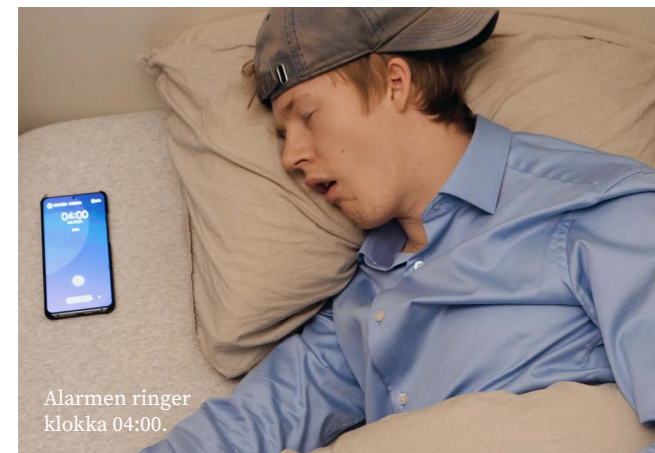
KLOKKEN 04:00

Det sies at en kvinne som føder er i ekstrem smerte. Det når nesten opp til den ekstreme smerten jeg følte da jeg måtte stå opp klokken 04:00 tirsdag morgen. Etter at jeg hadde ramlet ut av senga, bega jeg meg ut på den lange ferden bort til min keege treningsoutfit. Fit-en var upåklagelig, så da brukte jeg min normale time på badet før jeg forlot helligdommen til fordel for en tur til mitt andre hjem, treningssenteret. Mine kvinnelige bekjente beskrev denne tiden på morgenen som «bevegende» og «befriende», men alt jeg fikk ut av denne middelmådige treningsøkta (jeg ble tvunget til å ta del i en aktivitet kalt «yoga») var mangel på keeg behandling av min ellers perfekte kropp. Følte ikke.

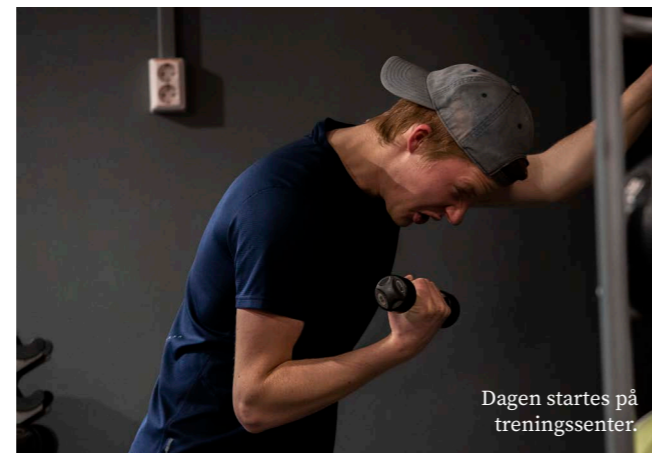
Etter en middelmådig tur til treningssenteret bar ferden tilbake til helligdommen for å fylle min sultne mage med føde. Dessverre skulle jeg

ikke nyte de 14 eggene jeg vanligvis sluker til frokost, da det å være «that girl» innebærer å spise kornføde selv kuer hadde slitt med å fordøye. Jeg kokte opp vann og fylte kjelen med «quinoa» (?), som tydeligvis skal være godt å ha til frokost. Resultatet kan dere se i bildet oppe til høyre, tatt av deres helt egne Maximillian. Meget bra bilde om jeg må si det selv. Smaken derimot? Det verste som har skjedd siden kvinner begynte å bruke bukser istedenfor skjørt.

Min morgen avsluttet med litt skrifting i en «journal». Æsj. Det var det første jeg tenkte, men jeg innså fort hva for et fantastisk verktøy dette kunne være. Som de fleste vet er jeg en stolt entreprenør, og jeg har kommet opp med flere ideer til milliardsselskap. Disse har ikke blitt kjøpt opp av noen enda, men jeg innså fort at denne «journalen» kunne være startpunktet for min nyeste kapitalistiske reise. Derfor skrev jeg ned noen ekstremt gode ideer, som enhver mor og hennes lommebok kunne like. Jeg ble også fortalt at jeg skulle stå og fortelle positive ting til meg selv i speilet i femten minutter, men det gjør jeg allerede hver morgen. Etter tretti minutter innså jeg at tiden var inne for å ta turen til forelesning, der det ventet flere jenter som slet med å puste i påvente av mitt nærvær.



Alarmen ringer klokka 04:00.



Dagen startes på treningssenter.

KLOKKEN 08:15

Mens 16 jenter i et større auditorium på IT-bygget prøvde å skjule sine rødme kinn i det jeg entret forelesningssalen, tok jeg en titt på dagens plan. Mine nærmeste bitches var som vanlig plassert på første rad sammen med noen av disiplene som kaller meg venn. Jeg tok fram PC-en, og innså fort at denne dagen skulle utnyttes til det fulle. Det vil si, jeg fikk svart på flere mails fra min lokale dealer, og nok en gang var det meldt snø på fredag. Følte. Når det gjaldt «that girl» trenden, besto mesteparten av morgenen hovedsakelig i å være «produktiv» og «et fungerende medlem av samfunnet». Som om.

KLOKKEN 11:00

Ifølge de kvinnfolka som tvang meg til å ta del i dette eksperimentet, skal «that girl» spise sunt, også til lunsj. Som en som alltid teller kaloriene sine og passer på at hver eneste enhet med alkohol blir drukket med måte og formål¹, kan jeg ikke annet enn å støtte det sentimentet. Du kan da se for deg min forferdelse når jeg ble fortalt at jeg måtte spise kaninføde av de ytterste proporsjoner. Gud vet at denne mannen ikke fucker med salat. De slapsete bladene blandet med grønnsaker i et sort hull av kalorier kan ikke annet enn å gjøre en mann til kjøtteter på stedet. Jeg tok derimot i meg denne øde føde, men var underforstått med at kroppen kunne skrus av grunnet mangel på næring når som helst. Følte null.

Etter en mildt sagt ubrukelig lunsj var det nok en gang arbeid som skulle stå i fokus. Det var da jeg innså at alle disse «that girl» jentene egentlig ikke arbeider. Hvem har tid til å bruke 1,5 time på å lage lunsj midt i en travel hverdag? Akkurat. Jeg bryr meg ikke om hvor «selvstendig næringsdrivende» du er. Hvis næringen din består av å selge overprisede klær på Finn for å få livet til å gå rundt er du mildt sagt ikke engang på listen over potensielle bitches. Ta det som en fornærmelse.

KLOKKEN 18:00

Etter nok et ubrukelig måltid, var det på tide å ta fatt på kveldsrutinene. «that girl» skal tydeligvis bruke tre til fire timer på å legge seg, skal en tro lista jeg fikk av en av disse udugelige kvinnemenneskene som kaller meg en bekjent. Det hele startet med en lang og intensiv runde på badet. Her var det en av jentene som spurte om jeg trengte hjelp, men jeg er erfaren nok til å ikke alltid trenge hjelp av en kvinne. Tidvis ble det ganske tungt i hånda, men dette var bare grunnet den intensive behandlingen og den sensitive berøringen. Det hele avsluttet med en økning i tempo, før alt ble skylt vekk. Det konkluderte da fjesvaskingsrutinen, og det hele tok opp mot en time. Her kan jeg ikke annet enn å applaudere trenden. Jenter som tar vare på egen kropp og sjel slik at menn som meg kan inntrø deres nedre sirkel kan jeg ikke annet enn å beundre.

KLOKKEN 21:30

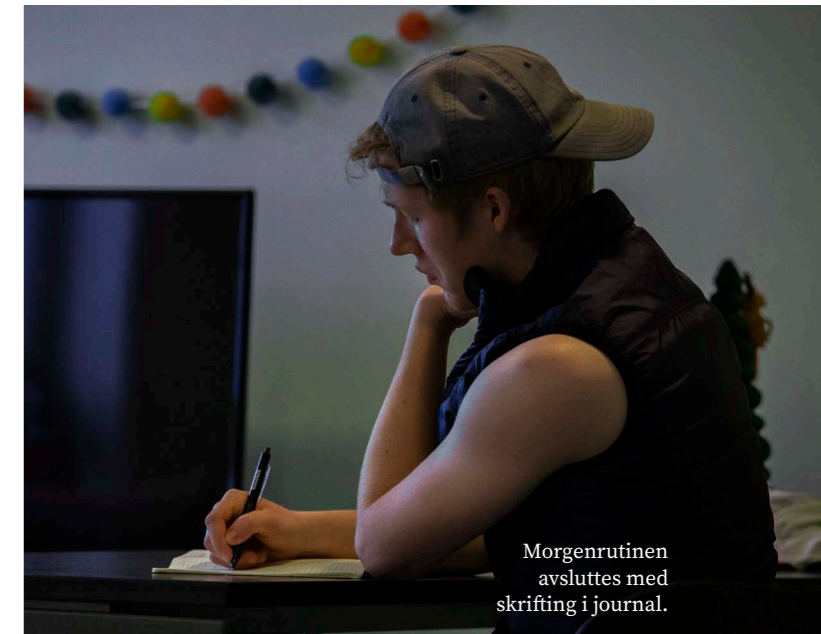
Ettersom «that girl» må stå opp så tidlig, er det naturlig at jeg måtte legge meg tidlig også. Det var derimot langt flere ting jeg måtte gjøre før jeg la meg enn først antatt. Derfor besto kveldens runde i en god halvtime på badet, etterfulgt av en time med lesing i selvhjelpsbok mens jeg hørte på en podcast om kvinnehelse, samtidig som «Soft Nature Sounds ASMR for Deep Sleep» og «Two Guys Tell You How Great You Are» spilte i bakgrunnen. Så til dagens konklusjon: Er jeg «that girl»?

Selvfølgelig.

¹ Alkohol gjør det lettere å komme inn flere steder



Quinoa skal tydeligvis være godt å ha til frokost.



Morgenrutinen avsluttes med skrifting i journal.



Produktive ting gjøres på PC-en.

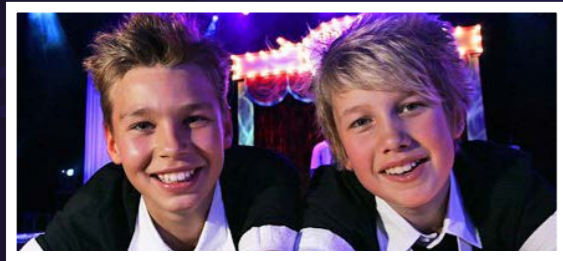


De beste av de beste

I 20 år har MGPjr vært en kilde til underholdning for både store og små. Man husker kanskje aller best vinnerlåtene fra hvert år, men sangkonkurransen har gitt oss mange flere fantastiske låter enn bare vinnerne. Her er et utvalg sanger jeg mener fortjener en ekstra hyllest, enten de vant eller ei.

DIN EGEN VEI - JØRGEN (2009)

13 år gamle Jørgen gikk helt til topps i MGPjr i 2009 med sangen «Din egen vei». Jørgen hadde sjarmen, gitaren og ikke minst en knæsje blå skjorte. Det kunne jo ikke bære noen annen vei enn til seier for gutten fra Andebu. Jørgens opptreden ble gjort enda mer ikonisk av det faktum at bakgrunnsdanseren hans var en ung Cezinando.

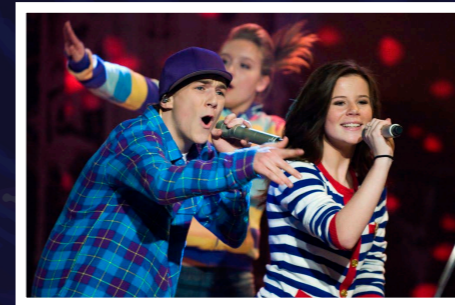


NÅR VI BLIR BERØMT - MARTIN OG JOHANNES (2007)

Jeg er helt sikker på at om Martin og Johannes hadde deltatt et hvilket som helst annet år enn det samme året som Celine med «Bæstevæenna», så hadde de vunnet MGPjr med låta «Når vi blir berømt». Guttene hadde en enorm utstråling og et sceneshow uten like.

TENKE NÅ - THE BATTERY (2008)

Guttene i bandet The Battery var forut sin tid, og meldte allerede i 2008 at «vi må være kloke nå, ellers vil vi få et sjokk». Menneskeheten har derimot gjort alt annet enn å lytte til budskapet i sangen «Tenke nå», så sangen er like relevant i dag som den var for 15 år siden. Bandet har den dag i dag imponerende 686 månedlige lyttere, og det til tross for at «Tenke nå» er deres eneste sang.

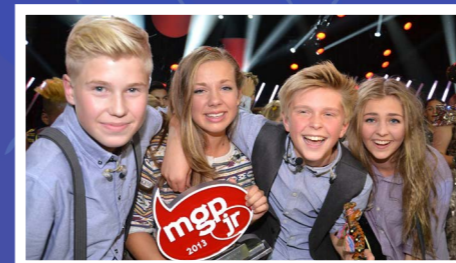


KUN MIN - PELLEB (2009)

Denne sangen er strengt tatt ikke fra norsk MGPjr, men heller et av Danmarks bidrag til MGP Nordic i 2009. Jeg synes likevel at sangen fortjente en plass på denne lista da den var banebrytende i at den kombinerte rap i versene med sang i refrengene. En lite kjent *fun fact* er at det var denne sangen som inspirerte Eminem og Rihannas verdenskjente sang «Love the Way You Lie» fra 2010.

DANS, DATA & DUMLE - 4 YOU (2005)

Som data- eller kontekststudent digger du forhåpentligvis data, og da liker du allerede 1/3 av denne hitten fra MGPjr 2005. Har du god smak og dermed også liker dans og Dumle, ja da er dette den perfekte sangen for deg! Setter du på denne sangen på vors kan jeg garantere god stemning.



SÅ SUR DA - UNIK 4 (2013)

I 2013 slo kvartetten Unik 4 til med låta «Så sur da» og gikk helt til topps. Jeg tror de aller fleste studenter har kjent på følelsen av å «våkne om morran og klokka er ni, så kommer du på at du ikke har fri». Det er ikke en god følelse, men da er det bare å sette på denne sangen for å minne seg selv på at «fra morgen og til kveld har du et ansvar selv til å få det bra».

ÅBBÅR - MURPHY'S LAW (2010)

Med svært få ord presterer gutta i Murphy's Law det kunstykke å formidle et viktig budskap til alle deres lyttere: De liker åbbår. Denne sangen er et viktig eksempel på hvordan det enkleste ofte er det beste.



Tekst: Solveig Heitmann Layout: Martine Mansåker

Utgavens Algoritme

Med: Vetle Roos Mangrud

L-system

I 1968 utviklet den ungarske biologen Aristid Lindenmayer en type formelle språk for å generere geometriske strukturer. Typen språk har fått navnet «Lindenmayer-systemer», og forkortes som regel til «L-systemer». Lindenmayer arbeidet med sopp og alger, og brukte dette systemet for å modellere hvordan disse organismene vokser. L-systemer kan også brukes til å lage ganske kule bilder.

DET FORMELLE SPRÅKET

Formelle språk er sett med ord som består av et gitt alfabet og regler som avgjør hvilke ord som er gyldige. Dette settet med ord blir generert av en grammatikk som har tre viktige komponenter: Alfabetet: Hvilke tegn som er gyldige
Start-ord: Ordet genereringen starter med
Produksjonsregler: Hvordan grammatikken genererer ord

For å illustrere det med et eksempel, kan vi bruke det følgende språket:

Alfabetet: **A B**

Start-ord: **A**

Produksjonsregler: (**A → AB**) (**B → A**)

Nå kan vi generere de gyldige ordene ved å gjentatte ganger erstatte bokstavene i henhold til produksjonsreglene.

A
AB
ABA
ABAAB
ABAABABA
...

24 | readme

TEKST-TIL-TEGNING

For å lage en tegning fra ordene våre må vi koble bokstavene våre til tegnehandlinger. For eksempel kan vi si at vi leser ordet fra venstre til høyre. Når vi møter en **A**, tegner vi en strek oppover og beveger oss til enden av streken, når vi møter en **B**, tegner vi en strek mot høyre og beveger oss til enden av streken. Når vi har lest et helt ord (F.eks **ABAABABA**) har vi en ferdig tegning.

De vanligste tegnereglene er presentert i listen under. Andre tegn er lov å bruke, men blir ignorert av tegneprogrammet. Gradene til rotasjonene bestemmes av systemet.

F = gå fremover og tegn en strek

f = gå fremover uten å tegne en strek

+ = rotér med klokka

- = rotér mot klokka

[= dytt posisjonen til en stakk for å kunne gå tilbake senere

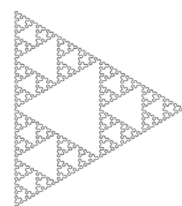
] = hent posisjonen øverst på stakken og gå dit

TREKANTTEGNING

Alfabetet: **A B + -**

Start-ord: **A**

Produksjonsregler: (**A → B-A-B**) (**B → A+B+A**)



Her vil både **A** og **B** brukes som **F** i tegningen. Rotasjonene er på 60°. Tegningen er etter syv iterasjoner med reglene.

PLANTETEGNING

Her er et eksempel på et system som genererer en plante

Alfabetet: **X F + - []**

Start-ord: **X**

Produksjonsregler: (**X → F+[[X]-X]-F[-FX]+X**) (**F → FF**)

X gir ingen tegnehandling, og brukes kun som en variabel i genereringen av ordene. Rotasjonene er på 25°. Tegningen er etter seks iterasjoner.



Som vi kan se er dette systemer svært elegant og man kan generere ganske komplekse tegninger med relativt enkle regler. Om man imidlertid ønsker flere muligheter går det an å utvide teknikken med flere detaljer. For eksempel kan du ha produksjonsregler som har flere alternativer de tilfeldig velger mellom. Du kan også ha regler som tar hensyn til kontekst. For eksempel (**B<A>C → AA**) vil si at du endrer **A** til **AA** kun dersom det har en **B** foran seg og en **C** etter seg. Lek i vei!

readme vil gratulere årets hovedpremievinner Emily Ji med en middag for to til en verdi av 2000 kroner sponset av Genus!

For å delta i neste års trekning må du sende inn riktig svar på minst en av utgavens konkurranser.

Jobb etter studiet?

Snart ferdig med å studere og på utkikk etter jobb?

Vi ansetter konsulenter!

Jobb i skjæringspunktet mellom business og teknologi.

Gå rett ut i prosjekt hos Norges største bedrifter.

Genus

gen.us | gen.us/apply | @genusbiz

Utgavens konkurranse

Pers prikk-til-prikk-problem

Tekst: Martine Meng Karlsen

Per skulle gjerne hatt en tegning av favorittfuglen sin som han kan henge opp på hybelen for å gjøre den litt mer hjemmekoselig. Dessverre klarte Per å brette begge armene i løypene i Åre, og må derfor se på tomme vegger på

hybelen i åtte uker til. Hjelp Per med å fylle veggene på hybelen ved å løse prikk-til-prikk-oppgaven nedenfor, og send navnet på favorittfuglen hans til konkurranse@abakus.no med emnet: PTP



Svarer du riktig er du i tillegg med i den årlige trekningen av en middag for to til en verdi av 2000 kr.

sponset av Genus

VINNERE

1. Ingrid Omdal
2. Hanna Torjusen
3. Per Henrik Mork Viken

PREMIER

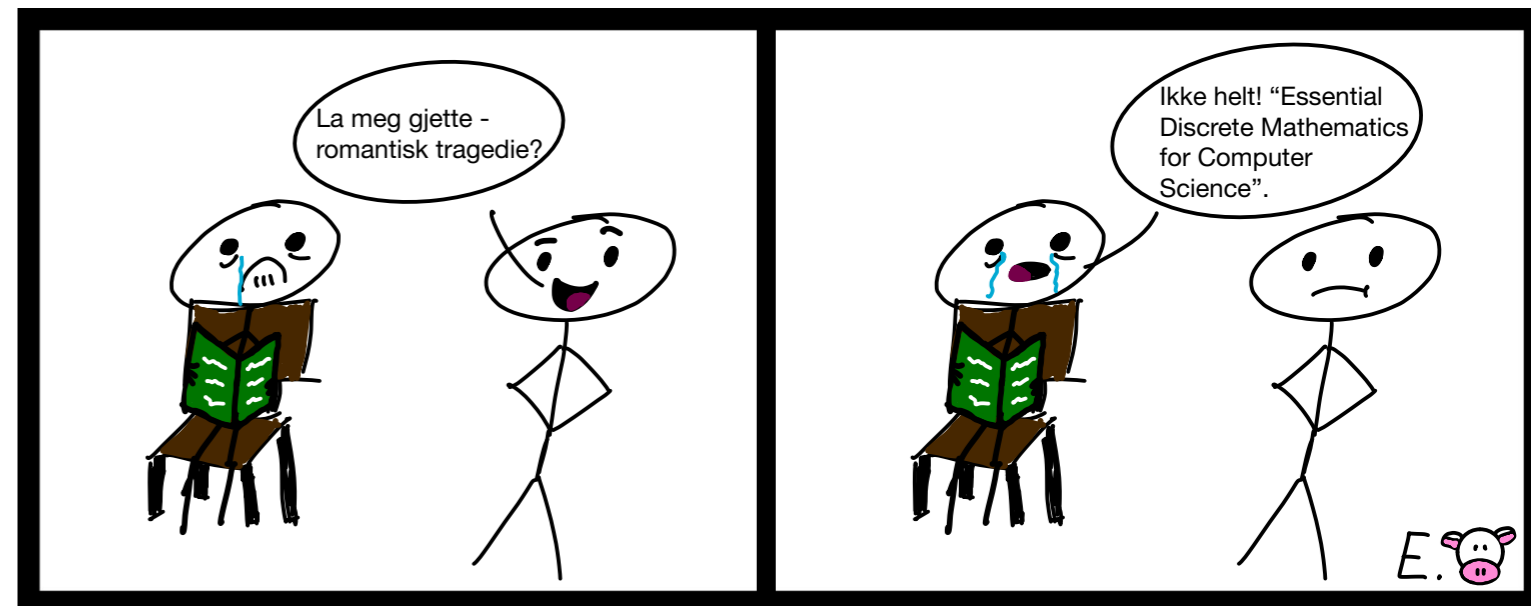
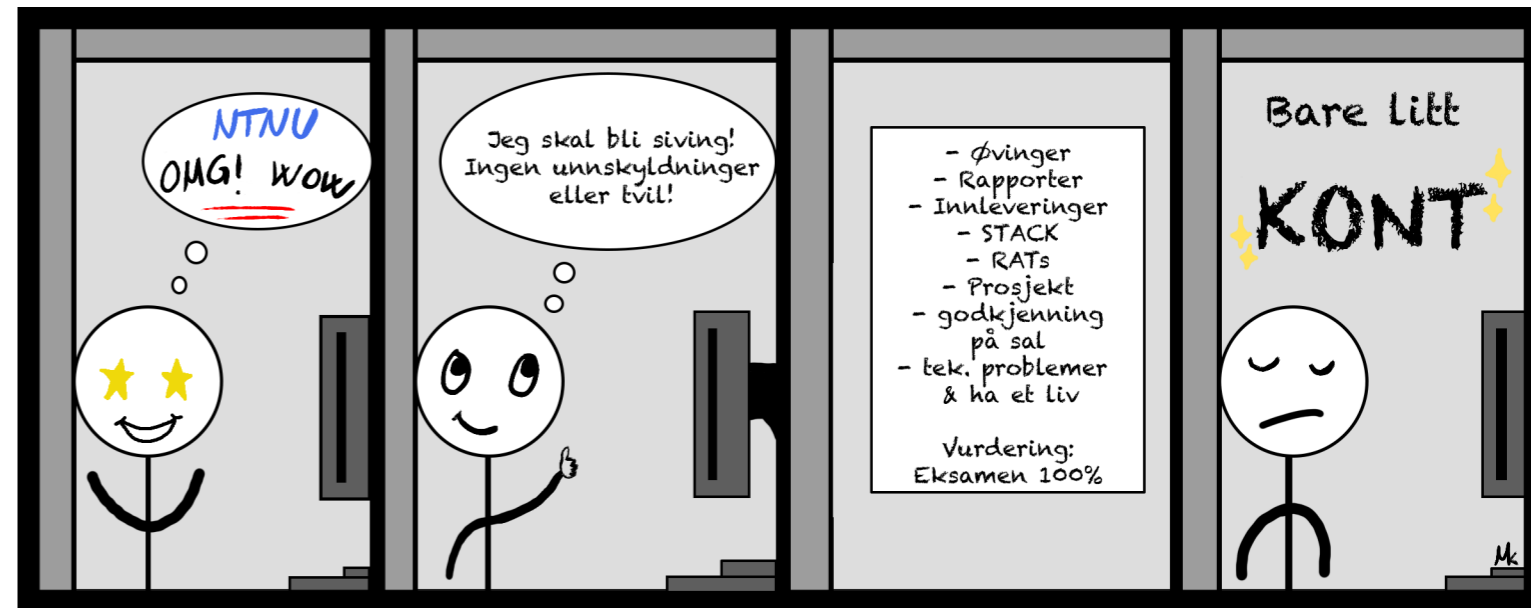
1. premie



2. premie



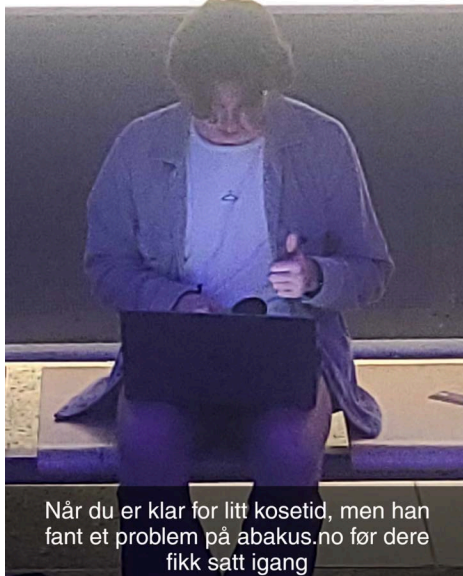
3. premie



ten & smett



Vil du ha snap på baksiden?
Send snap til **RYKTE!**



Når du er klar for litt koseid, men han fant et problem på abakus.no før dere fikk satt igang

SVEISEBLINDPASSASJER

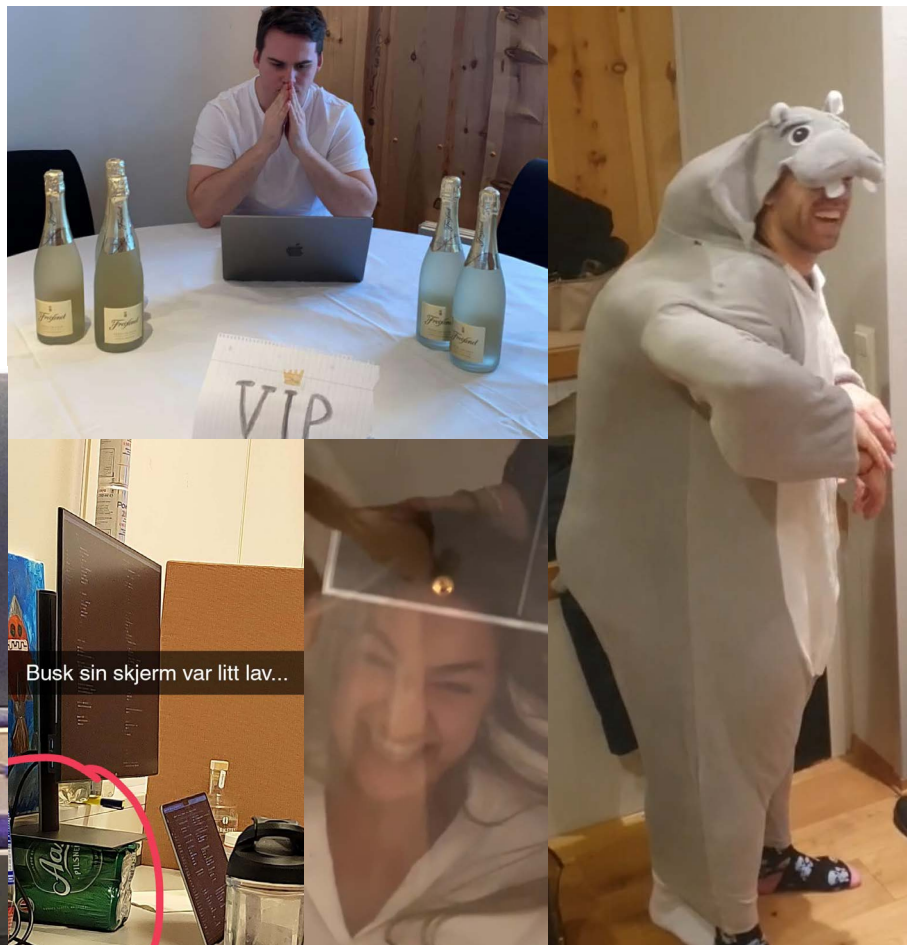
Under den årlige turen til Åre, som for første gang på flere år faktisk var i Åre, bega to smarte, unge abakuler seg ut på et lite eventyr. De tok nemlig notis av at en politibil, en såkalt «Polis car», sto helt åpen mens den tilhørende «Polisen» sto i heftig dialog med en *noenlunde* beruset ungdom. Den ene abakulen følte dette var en gyllen mulighet til å sjekke ut det finere interiøret i en svensk politibil, og utfordret den andre abakulen til å gå og sette seg inn. Da begge plutselig fant ut at dette ikke var på kjødd, tok de like så godt turen bort til den åpne politibilen og satte seg inn i baksetet.

Dessverre for våre to eventyrlystne abakuler, tok historien en rask vending idet den ene konstabelen kom bort til bilen, lukket opp frontdøra, tok ut noe av bilen, og så låste han den. Mirakuløst nok ble ikke våre helter oppdaget, men de befant seg nå låst inne i baksetet på en «Polis car». Da de til slutt ble oppdaget ble de revet ut av bilen, og begynte å forklare at de hadde «satt seg inn i feil bil». Dette

kjøpte ikke de iltre, svenske konstablene, men det endte heldigvis ikke med «fyllcellen». **readme** håper det blir lenge til neste gang disse to ser baksetet til en politibil.

SLÅSSKAMP PÅ GENVORS

Klokken var 20:25 en regntung fredagskveld. R7 var delvis fylt av en haug berusa abakuler som ville dele sine hjertesaker på det nye arrangementet GenVORS. Sakene ble presentert, vinene ble delt og «chuggingen» var uniform. Folket ble fullere og fullere og ordstyrer slet mer og mer med å holde ordet. En rad med jenter holdt febrilsk opp arkene sine for å få ordet, men ordstyrer ville ei gi dem muligheten. En mannlig abakule sjanglet bort til raden, for å prøve å roe dem ned. Det heltemodige forsøket hadde derimot motsatt effekt. Som lyn fra klar himmel hørte hele auditoriet den ene abakulen skrike ut «JEG ER FRA FREDRIKSTAD», etterfulgt av en høy klaskelyd. Den mannlige abakulen fikk et slag i trynet, men kunne ikke gjøre noe med det. Jenta var jo tross alt fra Fredrikstad.



Busk sin skjerm var litt lav...